

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: A. Š.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, 301 00 Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 34/2004 - 30 ze dne 11. 6. 2004

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 59 Az 34/2004 - 30 ze dne 11. 6. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 82/LE - B02 - B03 - 2004 ze dne 16. 2. 2004, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení otázky, a sice v tom, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy zda stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Stěžovatel popisuje situaci, v níž opouštěl zemi svého původu, zejména uvádí, že začal být pronásledován pro svoji kurdskou národnost. Stěžovatel v této souvislosti dovozuje, že je u něj dán důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Na základě právě uvedeného stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Kromě toho stěžovatel namítá i vady řízení před žalovaným, který neprovedl

dostatečné dokazování, přitom na základě zjištěného stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Žalovaný nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu. Dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Navíc stěžovatel namítá nesprávné posouzení splnění podmínky překážky vycestování, neboť stěžovateli v případě návratu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, přitom bude-li zjištěno, že v České republice požádal o udělení azylu, bude podroben persekuci. Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ponechal kasační stížnost bez vyjádření.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel opustil zemi svého původu v lednu 2004, neboť v oblasti, ze které pochází, po válce nikdo nežije a stěžovatel tam neměl co dělat. U dcery žít nemohl, proto přicestoval do České republiky. Odtud vycestoval do Rakouska, kde byl zadržen tamními policejními orgány, které jej vrátily zpět do České republiky. Důvodem žádosti o udělení azylu je skutečnost, že nemá kde žít, umí však pracovat a chtěl by žít v České republice. V zemi svého původu měl problémy s policejními orgány v roce 1977 a s Ázerbajdžánci v roce 1979; ti jej zbili pálkou, protože byl Kurd. V případě návratu do země svého původu se ničeho neobává, ale byl by tam sám a nechce se tam vrátit. Žalovaný stěžovatelovu žádost zamítl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že byla podána zjevně nedůvodně. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou, v níž uvedl, že zemi svého původu byl nucen opustit v důsledku mimořádně tíživých životních okolností a s vědomím bezvýchodnosti své situace. Stěžovatel uvedl, že si vědom toho, že důvody, pro které žádal o udělení azylu, neodpovídají podmínkám stanoveným pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a požádal o posouzení možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, a sice s ohledem na svoji tíživou životní situaci. Po lhůtě pro podání žaloby, dne 11. 3. 2004, pak své podání doplnil námitkami směřujícími do procesních pochybení žalovaného a do nesprávného posouzení podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Následně dne 22. 3. 2004 opět učinil stěžovatel vůči soudu další podání, kterým popisoval situaci, za které zemi svého původu opouštěl. Krajský soud tedy v rámci řádně uplatněného žalobního bodu posoudil toliko stěžovatelovu situaci ve vztahu k otázce humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a dospěl k závěru, že způsob, jakým se žalovaný s ohledem na důvod zamítnutí stěžovatelovy žádosti s touto otázkou vypořádal, byl dostačujícím, resp. dokonce nadbytečným. Krajský soud žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 30. 6. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 14. 7. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o kasační důvody a jejich přípustné uplatnění, k těm Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížnost směřuje proti rozhodnutím krajských soudů, přitom stěžovatel v ní může namítat toliko skutečnosti, jimiž ve skutečnosti míří na způsob, jakým krajský soud rozhodl o námitkách, jež byly proti předchozímu rozhodnutí žalovaného uplatněny v žalobě, přitom stěžovatelova tvrzení musí být subsumovatelná pod některý z kasačních důvodů podávaných z § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s., jinak je kasační stížnost

podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná. Stěžovatel míří na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení otázky, a sice v tom, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy zda stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně, pak tato jeho námitka není důvodnou proto, že krajský soud se správností aplikace § 16 odst. 1 písm. g) s. ř. s. nezabýval, neboť tato otázka nebyla učiněna předmětem jeho přezkumu. Domáhal-li se stěžovatel toliko přezkumu závěru žalovaného ohledně neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, aniž by nedůvodnost žádosti ve vztahu k § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu byla stěžovatelem v žalobě namítána, pak krajský soud postupoval správně, když se vyslovil toliko k rozsahu přezkumu úvahy žalovaného v případech aplikace § 14 zákona o azylu a když následně úvahu žalovaného ohledně § 14 zákona o azylu označil za nadbytečnou. Nezabýval-li se tedy krajský soud otázkou splnění podmínek pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, pak se nemohl dopustit nezákonnosti při posuzování této otázky. Tato stěžovatelova námitka je tedy nedůvodná.

Pokud stěžovatel dovozuje, že je u něj dán důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, pak v této části kasační stížnosti musí Nejvyšší správní soud aplikovat § 104 odst. 4 s. ř. s. a tuto část kasační stížnosti označit za nepřípustnou. Námitka splnění podmínek pro udělení azylu totiž mohla být namítána již v řízení před krajským soudem, avšak nebyla (stěžovatel dokonce výslovně prohlásil, že si nesplnění této podmínky je vědom). Neuplatnil-li tedy stěžovatel tuto námitku již v řízení před krajským soudem, ač ji uplatnit mohl, nemůže se touto námitkou nyní Nejvyšší správní soud zabývat.

Obdobný závěr Nejvyšší správní soud konstatuje i ohledně další stěžovatelovy námitky, jíž je námitka vad řízení před žalovaným, který dle stěžovatele neprovedl dostatečné dokazování a nerespektoval skutečnost, že stěžovatel má velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v zemi svého původu. Je-li podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustnou mimo jiné kasační stížnost, která se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno (tedy před krajským soudem), ač tak učinit mohl, přitom v uplatnění této námitky stěžovateli nic nebránilo, ani v této části není kasační stížnost přípustnou a Nejvyšší správní soud se ani tuto námitkou nemohl zabývat.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, pak tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti rozsahu přezkumu, jak jej provedl krajský soud (a nelze tedy aplikovat shora podané pravidlo vyplývající z § 104 odst. 4 s. ř. s. ohledně možnosti uplatnění této námitky již v řízení před krajským soudem), není však důvodnou. V žalobě stěžovatel žádné procesní vady nenamítal (stalo se tak až podáním ze dne 11. 3. 2004, které bylo učiněno až po lhůtě 15 dnů k podání žaloby stanovené v § 32 odst. 1 zákona o azylu, na níž odkazuje § 71 odst. 2 s. ř. s., která uplynula dne 10. 3. 2004) a krajský soud, jehož přezkumná činnost je podle § 75 odst. 2 s. ř. s. determinována včas uplatněnými žalobními body, se tedy touto otázkou zabývat neměl.

Neučinil-li stěžovatel otázku procesních pochybení předmětem přezkumu krajským soudem, pak se touto otázkou krajský soud nezabýval a zabývat ani neměl, a tedy nemohl tuto právní otázku posoudit nesprávně, jak nyní stěžovatel namítá. Tato námitka stěžovatele tedy není důvodnou.

Totéž lze konstatovat ohledně poslední stěžovatelovy námitky, která směřuje do nesprávného posouzení splnění podmínky překážky vycestování krajským soudem. Neučinil-li stěžovatel otázku překážky vycestování předmětem přezkumu krajským soudem, pak se touto otázkou krajský soud nezabýval a zabývat ani neměl. V takovém případě ani tuto právní otázku nemohl krajský soud posoudit nesprávně, jak nyní stěžovatel namítá. Ani tato námitka tedy není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není zčásti přípustná a zčásti důvodná. V nepřípustné části se Nejvyšší správní soud kasační stížností nezabýval (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) a ve zbylé části ji jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu